

PŘEDMLUVA 5

A. Mzda

I. OBECNÉ ZÁSADY PRO STANOVENÍ MEZD 7

1. Stanovení odměny za práci 8

 Podíly na celkových hospodářských výsledcích 9

 Osobní účty 10

 Mzdové předpisy 12

 Řízení mzdové politiky 13

2. Mzdové soustavy 13

 Kratší pracovní doba 17

 Pracovní pohotovost 18

3. Normování práce 19

4. Mzda při převedení na jinou práci 21

 Převedení pracovníka na jinou práci pro prostoj, který
 pracovník nezavinil 23

 Převedení na jinou práci pro přerušení práce způsobené
 nepříznivými povětrnostními vlivy 24

 Převedení na jinou práci, které je nutné k odvrácení
 živelní události nebo jiné hrozící nehody nebo k zmírnění
 jejich bezprostředních následků 25

 Převedení na jinou práci z důvodu jiné nezbytné provozní
 potřeby organizace 25

 Převedení na jinou práci z důvodu karanténního opatření
 26

 Převedení na jinou práci pro onemocnění nemocí z povolání
 nebo pro ohrožení touto nemocí 26

5. Mzda za práci přesčas 27

6. Zvýhodnění práce v nočních směnách 34

7. Mzda za práci ve svátek 37

8. Náhrada mzdy za svátky 43

9. Mzda při vadné práci 46

10. Splatnost mzdy	48
11. Výplata mzdy	54
12. Srážky ze mzdy	59
Srážky na základě dohody	60
Srážky prováděné bez dohody	62
Daň ze mzdy	63
Částky propadající státu v důsledku pravomocně uloženého nápravného opatření	64
Částky postižené výkonem rozhodnutí nařízeným soudem	64
Nejvyšší přípustná srážka (ponechání tzv. existenčního minima)	67
Částky postižené výkonem rozhodnutí nařízeným národním výborem	68
Peněžité tresty (pokuty) a náhrady uložené pracovníku vykonatelným rozhodnutím příslušných orgánů nebo částky, které je pracovník povinen uhradit na základě pravomocného kárného opatření	69
Přeplatky na dávkách nemocenského pojištění	75
Neprávem přijaté částky dávek důchodového zabezpečení	75
Nevyúčtovaná záloha na náhradu cestovních, stěhovacích a jiných výdajů	76
Náborový příspěvek a ostatní příspěvky v náboru	77
Náhrada mzdy za dovolenou na zotavenou	78
Pořadí srážek ze mzdy	79
Vrácení neprávem vyplacených částek	82
13. Spoluúčast odborů na úseku odměňování práce	85

B. NÁHRADA MZDY

I. ÚVODNÍ POZNÁMKY	89
II. SPOLEČNÉ ZASADY	90
III. PŘEKÁŽKY V PRÁCI NA STRANĚ PRACOVNÍKA	93
1. Oznamovací povinnost	93
2. Průkazní povinnost	93
3. Základní podmínky pro poskytování náhrady mzdy	95
IV. VLIV PŘEKÁŽEK V PRÁCI NA VZÁJEMNÁ PŘÁVA A POVINNOSTI PRACOVNÍKŮ A ORGANIZACÍ	97
V. PŘEKÁŽKY V PRÁCI Z DŮVODŮ OBECEHŮ ZÁJMU	103

1. Výkon funkce poslance Národního shromáždění a Slovenské národní rady	105
2. Výkon funkce poslance národního výboru a členství v komisích národních výborů	106
3. Výkon funkce v Revolučním odborovém hnutí	108
Náhrada mzdy	112
Náhrada mzdy při krátkodobém uvolnění	113
Odměna při dlouhodobém uvolnění	114
4. Soudci, kteří vykonávají funkci vedle svého zaměstnání	116
5. Soudci místních lidových soudů	117
6. Členové komisí lidové kontroly a dobrovolní spolupracovníci těchto komisí	118
Dobrovolní spolupracovníci orgánů lidové kontroly	118
7. Účast na jednání soudu, národního výboru nebo jiného státního orgánu	118
Svědci v soudním řízení a jeho účastníci	119
Svědci v řízení před místními lidovými soudy a účastníci tohoto řízení	120
Svědci ve správním řízení a jeho účastníci	120
Znalci a tlumočníci	121
Účast na jednání před prokurátorem a u orgánu Sboru národní bezpečnosti	122
Účast na řízení o dávkách a službách sociálního zabezpečení	122
8. Účast v rozhodčím řízení v pracovních sporech v organizacích	123
9. Příslušníci Lidových milic	124
10. Plnění úkolů v civilní obraně	124
11. Pomoc při požárech, povodních a jiných živelních událostech	125
12. Preventivní požární ochrana v organizacích	126
13. Brigádníci při špičkových zemědělských pracích	127
14. Členové komisí pro závěrečné učňovské zkoušky	128
15. Členové kvalifikačních komisí	129
16. Členové arbitrážních komisí	129
17. Karanténa, izolace a jiná hygienická a protiepidemická opatření	129
Pracovní volno s náhradou mzdy	130
Zabezpečení z prostředků nemocenského pojištění	131
18. Povinné lékařské prohlídky	132
19. Dárci krve	134
20. Pracovníci Čs červeného kříže	134
21. Účast na jednání komise péče o děti	134

22. Sportovní reprezentanti	135
23. Vynálezci a zlepšovatelé	136
24. Některé další překážky v práci z důvodů obecného zájmu .	137
Řízení vozidla, které bylo dáno k dispozici orgánům	
Veřejné bezpečnosti	137
VI. SLUŽBA V OZBROJENÝCH SILÁCH	138
1. Volno k splnění odvodní povinnosti a jiných povinností	
(s výjimkou služební povinnosti)	139
2. Volno k výkonu služby	139
Základní podmínka pro poskytování náhrady mzdy	141
Náhrada mzdy při základní (náhradní) službě	143
Náhrada mzdy při ostatních druzích služby v ozbroje-	
ných silách (vojenská cvičení)	144
Povinnost nastoupit práci po skončení služby v ozbroje-	
ných silách a nárok na mzdu (náhradu mzdy)	145
VII. ŠKOLENÍ A STUDIUM PŘI ZAMĚSTNÁNÍ	146
1. Školení	146
Školení pořádané společenskými organizacemi	146
Odborné školení	147
2. Porady, instruktáže, semináře a krátkodobé kursy	148
3. Studium při zaměstnání	149
Pracovníci studující na vysokých školách na závodní,	
popř. krajské stipendium	149
Externí aspiranti	150
VIII. DŮLEŽITÉ OSOBNÍ PŘEKÁŽKY V PRÁCI	151
1. Nepřítomnost v práci, při níž se poskytují dávky nemocen-	
ského pojištění	151
2. Osobní překážky v práci, při nichž se poskytuje náhrada	
mzdy	152
1. Vyšetření nebo ošetření pracovníka ve zdravotnic-	
kém zařízení	156
2. Narození dítěte manželce (družce) pracovníka	157
3. Doprovod rodinného příslušníka k vyšetření nebo	
ošetření do zdravotnického zařízení	158
4. Úmrtí rodinných příslušníků	159
5. Vlastní svatba	161
6. Přestěhování pracovníka, který má svou vlastní do-	
mácnost (bytové zařízení)	162
7. Náhlé přerušování provozu hromadných dopravních	
prostředků (s výjimkou místní dopravy)	164

8. Nepředvídané zpoždění hromadných dopravních prostředků z povětrnostních důvodů (s výjimkou místní dopravy)	165
9. Delegace pracovníků na pohřeb spolupracovníka	166
10. Vyhledání nového místa před skončením pracovního poměru	166
IX. PŘEKÁŽKY V PRÁCI NA STRANĚ ORGANIZACE	169
1. Prostoje	169
2. Ostatní překážky na straně organizace	170
X. PRŮMĚRNÝ VÝDĚLEK	171
1. Účely, pro které se průměrného výdělku používá	171
2. Termín, k němuž se zjišťuje průměrný výdělek	174
3. Rozhodná doba	174
4. Doba, po kterou se průměrného výdělku používá	180
5. Započitatelný výdělek	181
6. Společné zásady	185
Zjišťování průměrného výdělku v souvislosti se zkrácením a odchylným rozvržením pracovní doby	187
Odchylná úprava	190
XI. NÁHRADY VÝDAJŮ POSKYTOVANÉ PRACOVNÍKŮM V SOUVISLOSTI S VÝKONEM PRÁCE	190
1. Náhrady cestovních, stěhovacích a jiných výdajů	190
2. Náhrady za používání vlastního náradí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce	195
PŘÍLOHA	
Z ustanovení zákoníku práce č. 65/1965 Sb.	197
Z ustanovení vládního nařízení č. 66/1965 Sb., kterým se provádí zákoník práce	205
REJSTŘÍK	213